

CAL MET NATRUS

“La voracitat del temps, sota la pressió de la deesa que mou la història – l’Especulació del Sòl-, atempta ara contra la subsistència de les masies que han conformat la fisonomia geogràfica del delta del Llobregat”. (Riera, 1989)

TREBALL FINAL DE GRAU, Curs 2016-17

AUTORA: Núria Mallofré i Díaz

NIUB: 16469482

TUTOR: Juancho Pacheco Puig

Facultat de Belles Arts

The project arise from the impotence to see how the farmhouse Cal Met Natrus has been collapsing over the years without us being able to do anything. Due to its proximity to the El Prat airport and the gradual disappearance of agriculture, the house has become a place doomed to disappearance.

Should we continue to expect the house to fall completely? Are the people right who believe that the house is utopian, a romantic idea to which we cling because of the personal relationship we have with it?

Wrap the rubble that is slowly falling and store it in a cupboard on the farm, symbolically meaning that we still believe in the house. However, despite having abandoned it, we hope that one day it will be reborn.

KEYWORDS

Artistic intervention, sculpture, memory, non site, runes

ABSTRACT

El projecte sorgeix davant la impotència de veure com la masia de Cal Met Natrus, al llarg dels anys, s'ha anat ensorrant sense poder-hi fer res. A causa de la proximitat amb l'aeroport del Prat i la progressiva decadència de l'agricultura, la casa s'ha convertit en un espai condemnat a la desaparició.

Però hem de seguir esperant que la masia caigui? Hem de donar-li la raó a les veus que ens repeteixen que creure en la casa és utòpic, una idea romàntica a la que ens aferrem a causa de la vinculació personal que tenim amb ella?

Embolicar la runa que, poc a poc, es va desprenent i guardar-la en un dels armaris de la masia, de forma simbòlica, és anunciar que encara creiem en l'espai. Que tot i haver-la abandonat, tenim l'esperança que un dia torni a renéixer.

PARAULES CLAU

Intervenció artística, escultura, memòria, no lloc, runa.

ÍNDEX

3	ABSTRACT
7	INTRODUCCIÓ
9	MARC CONCEPTUAL
10	L'ESPAI EN RUNES
18	CAL MET NATRUS
27	PROPOSTA
35	PROCEDIMENT
41	OBRA FINAL
43	CONCLUSIONS
45	BIBLIOGRAFIA

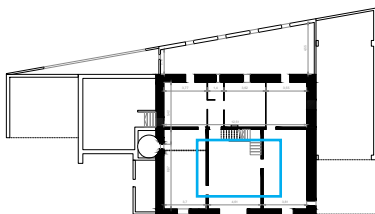

INTRODUCCIÓ

Quantes vegades hem passat per un espai deshabitat i ens hem preguntat què ha passat en aquest lloc? Perquè està abandonat? Qui hi deuria viure? En definitiva, en quin moment algú va decidir ignorar-lo i deixar que la natura tornés a recuperar l'espai? Cal Met Natrus forma part d'aquests llocs que semblen haver estat oblidats. La masia, en ple delta del Llobregat, va ser construïda a mitjans del s. XIX, quan l'aeroport encara no existia. La casa va ser habitada fins el 1968, quan la vida rural va començar a quedar obsoleta i naus industrials i grans infraestructures van envair els camps de conreu.

En el cas de la masia els camps no s'han deixat de cultivar mai. Però, a arrel d'una ampliació de l'aeroport la casa va quedar a pocs metres de la pista d'aterratge. Actualment, és un niu perfecte per a coloms i orenetes, l'amagatall d'animals i el magatzem on la meua família guarda les coses que "és igual si es perden perquè aquí ens les poden robar". A causa de la constant amenaça d'enderroc és un lloc que he vist caure mentre creixia. Un espai on sempre he tingut la sensació contradictòria de voler rehabilitar, al mateix temps que era conscient que en qualsevol moment podia desaparèixer. Aquest projecte tracta sobre la lluita entre la racionalitat, que condemna l'espai a l'expropiació per donar pas al progrés, i la part més emotiva, que encara creu en la recuperació del lloc i del passat. Potser, de moment, la casa ha de ser un sediment més del Delta, a l'espera de prendre sentit o fondre's amb l'asfalt de les pistes de l'aeroport.

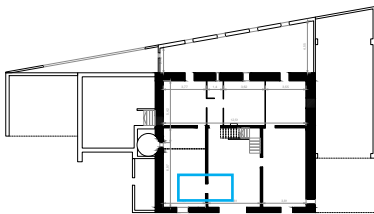
(Fig. 1) Fotografia de la nau del mig amb la porta de la cuina. Espai com a magatzem.

MARC CONCEPTUAL

A vegades, amb la família anàvem a donar una volta per la zona i en un moment o altre visitàvem la masia. Es tractava d'una casa de pagès, força ampla, acostumada als pisos de Barcelona. A fora hi havia un pati amb dos porxos, un a cada banda de la casa, on s'hi guardaven caixes de fruita i maquinària vella que utilitzaven per conrear la terra i que algú havia arraconat sota els coberts. Just al davant, també hi havia una caseta pintada de color blanc, que havíem batejat com la "casa de les nines".

Vaig estar molt de temps sense voler entrar-hi. Més enllà del que podia veure des de la porta lateral que dona accés a l'estable, no sabia que hi havia. Alguna vegada que m'atrevia a treure el cap, als pocs passos em feia enrere perquè el soroll d'un avió aterrant m'espantava. M'imaginava que un gran monstre habitava entre la foscor d'una de les habitacions que encara no coneixia. Tot i que pugui semblar poruga, crec que a tots els cosins ens passava el mateix i la meva germana petita va aconseguir entrar a la casa després que jo.

(Fig. 2) Vista nau central desde la cuina.

La primera vegada que hi vaig entrar va ser quan tenia uns 8 anys. Vam pujar a la planta de dalt i en obrir la porta d'una de les habitacions un eixam de coloms va començar a escapar-se amb dificultats per un dels primers forats que hi havia a la teulada de la casa. Després d'aquest primer record, vaig estar molt de temps sense tornar-hi.

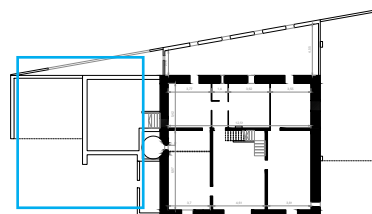
L'ESPAI EN RUNES

Per a mi la casa de Cal Met Natrus és sinònim d'espai abandonat. De la mateixa manera que quan algú parla d'un lloc deshabitat sempre me'n recordo d'ella. És l'únic estat en que l'he conegut.

L'olor d'humitat barrejat amb la dels ocells que hi viuen, la runa i l'aleteig dels coloms que s'han instal·lat a la planta de dalt de la masia, són el que per mi la identifiquen. Quan hi entro avanco a poc a poc, mirant el terra per no ensopegar. Encara que hagin passat anys, cada vegada que hi accedeixo sento un petit temor de no saber què hi trobaré aquesta vegada. Sempre tinc la sensació d'entrar, de nou, a un lloc una mica desconegut.

Transitar per un espai en ruïnes on no hi has viscut, encara que estigui deshabitat, implica envair un espai íntim al que no s'hi ha estat convidat ni per les persones que hi vivien ni per la natura que actualment l'habita. De fet, en aquest tipus d'espai, on no hi resideix ningú, és on es fa més evident l'absència de l'home. Són llocs que ràpidament et transporten al passat, a imatges oníriques. Encara que no hi hagi tingut una vinculació i sigui la primera vegada que els trepitges, inspiren nostàlgia d'allò que un dia van ser. Tot i que són un escenari perfecte per imaginar-te històries, alhora són espais hostils, que mai acabes de conèixer, ni de fer teus.

Els petits detalls que queden ocults perquè no hi arriba la llum, els racons dels que sempre passes de llarg, fan que mai arribis

(Fig. 3) Porxo vist des de l'Antic Camí de Reial de València.

a controlar ni conèixer l'espai. En el cas de la casa, necessites un temps per adaptar-te a la foscor. La llum, només entra per les finestres i els òculs que s'han anat fent a mida que el sostre ha cedit. De fet, des que era petita fins fa pocs anys, la teulada, com si estigués feta de fitxes de dòmino, poc a poc es va anar ensorrant. Les arrels de les plantes van furgar entre les teules, els cops de vent i la pluja van erosionar l'estructura de la masia que s'anava desfent. L'espai en ruïnes, tal i com diu Gerog Simmel (Simmel, 2013) , és el trencament de l'equilibri que va aconseguir l'arquitectura. El temps, les plantes... són els encarregats de reabsorbir els rastres de les construccions de l'home. Poc a poc, els reintegra en el paisatge, sense que hi hagi cap tipus de resistència.

La progressiva caiguda de la casa, es pot entendre com un rellotge de sorra. La capa de pols, l'òxid i l'erosió, actuen com un sediment. Són un vel que fa que el lloc lentament vagi perdent la seva identitat com a habitatge, taller, fàbrica, oficina, infraestructura o masia. El temps s'encarrega de redefinir el lloc convertint-lo en un espai en runes.

La natura integra les restes d'edificacions, les camufla perquè passin a convertir-se en un estrat més de la història de l'espai fent-les seves. Eberhard Bosslet, en el seu treball de "reformacions" (Fig. 4) intervén en habitatges abandonats, evidencia la progressiva fusió de la ruïna amb el paisatge. Traça una línia que perfila l'edificació, generant, de nou, la frontera que hi havia entre la natura i la construcció abans que aquesta fos abandonada. També ens fa preguntar quin paper juguen aquest tipus d'espais dintre del nostre entorn.

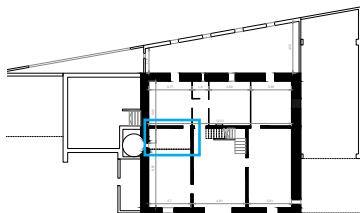

(Fig. 4) Intervenció d'Eberhard Bosslet. La Restinga II, 1983.

L'existència dels espais en runes és una anomalia del sistema. Són una excepció de l'engranatge que constantment va sobreposant capes per adaptar el territori a les necessitats socials i econòmiques del moment. De fet, no podríem conservar tots els espais que al llarg de la història s'han anat construint, com si es tractés d'una col·lecció. Pensant de forma pragmàtica, la perduració dels llocs abandonats no té cap sentit. Han perdut la funció per la que havien estat dissenyats i la seva presència evita que l'espai es pugui reconvertir en un lloc més útil dins l'urbanisme.

(Fig. 5) Imatge d e la llar de foc.
Situada a la cuina.

La majoria dels espais que perduren, no és gràcies a una convenient amnèsia que evita la seva demolició, si no que ens neguem a renunciar a ells. Són el símbol i el vestigi d'un passat proper del que potser, fins i tot, n'hem format part. Tal i com s'esmenta al capítol "Las ruinas", del llibre "Filosofia del paisa-

je", "Aquí lo que impresiona no es la destrucción por el hombre de su obra, sino el que, aun causándola la naturaleza, el hombre permita la ruina. Este consentimiento, este dejar hacer, encierra, sin embargo, una pasividad positiva, por así decir, pues el hombre se hace cómplice de la naturaleza y acepta una manera de actuar diametralmente opuesta a su propia esencia." (Simmel, 2013). Ens encomanem a l'apatia, el pas del temps i la pròpia natura per evitar prendre la decisió d'enderrocar l'espai. No volem ser els responsables d'haver-nos desfet dels rastres i del passat que representa l'edificació. Fer desaparèixer un espai implica assumir que el lloc ja és caduc, i negar-li el futur.

De forma contradictòria a aquest sistema de superposició de construccions d'espais venerem i peregrinem cap a ruïnes romanes, esglésies danyades, castells, i temples on necessites l'ajuda d'esquemes per entendre les poques pedres que hi resten. Protegim, reconstruïm i fem catàlegs que nomenen els elements d'aquest tipus de construcció. Les considerem importants perquè van ser l'escenari de fets emblemàtics i històrics. Podríem pensar que el requisit imprescindible perquè els espais perdurin és la seva utilitat, però les ruïnes històriques són una excepció. Aquests espais es resignifiquen. Perden la seva condició d'espai de culte, lloc de trobada o institucional per actuar com a un monument encarregat d'explicar-nos un relat històric i conformar el nostre imaginari social.

En canvi, les construccions més ordinàries, acostumen a esborrar-se. Tot i que serien les que ens explicarien el dia a dia, no formen part d'aquest selecte grup que té dret a perdurar. Quantes esglésies romàniques coneixem i quants habitatges del s.XI-XII es conserven? Robert Smithson (Fig. 6) a partir de la sèrie

(Fig. 6) The bridge monument. Monuments de Passaic. 1967, Robert Smithson.

fotogràfica de “Monuments de Passaic” (Smithson, 1967) tracta com a monument els espais que han format part de la seva vida quotidiana. En les imatges del extraradi de la seva ciutat natal, hi diposita els seus records d’infància. Segurament, aquests espais actualment ja no existeixin perquè noves infraestructures o formes de vida els hauran sobreposat.

De fet, el temps també és important a l’hora d’establir el límit entre allò que es valora com a patrimoni i allò que no val la pena conservar. La diferència radica en la discriminació del que és antic envers el que és vell o està passat de moda. Un bon exemple és el que va passar a la ciutat de Barcelona amb l’arquitectura modernista, avui en dia molt valorada. Alguns edificis d’aquest estil van ser enderrocats perquè estaven desfasats i eren massa recarregats.

L’urbanisme és un agent important que vertebrava la nostra societat. Els espais per on ens movem condicionen com actuem, marquen les relacions socials que establim o els usos que devem fer de cada espai. Els llocs deshabitats, nus de funcionalitat, són l’antagonia d’aquesta planificació. Amb la pèrdua de funcionalitat perden la seva identitat.

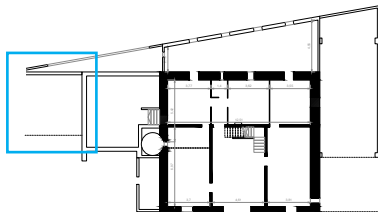
D’alguna manera, el propietari de l’espai se n’ha oblidat, i en conseqüència, ha renunciat a ell. Es desdibuixa la frontera entre l’esfera pública i privada. És converteix en terra de ningú i a la vegada en terra de tothom.

Situar-se al marge del urbanisme implica rebre usos que també estan fora d'allò previst. A la casa, que segons el cadastre és un magatzem, i viuen petits animals, especialment és el "niu" d'ocells. Però, també es converteix en un "espai franc", susceptible a qualsevol ús. El "no lloc", que tal i com Martí Peran observa en el seu treball "Post-it City, Ciudades Ocasionales" (CCCB,2008) , va mutant d'acord amb les necessitats dels qui l'habiten.

A pesar que sembli que el temps humà dintre de la casa s'hagi aturat, en silenci, l'espai s'ha redefinit com a refugi d'allò que ha de quedar ocult. Entre els pocs rastres que van deixar els antics propietaris, s'hi barregen excrements d'ocells, caps de cerveses del 1998, una col·lecció d'ampolles de suc de vidre, grafities que decoren les parets amb juraments d'amor, que confirmen que per unes hores han conquerit la casa o que s'animen a fer bolets psicodèlics. Sovint a la part més resguardada de la casa olora a "maria" i, al costat, hi ha una agulla que encara ningú ha tingut valor de retirar. La casa també acull el cicle vital dels coloms.

Hi ha un registre de totes les activitats que ha acollit l'espai els darrers 50 anys (període en que la casa ha estat deshabitada). De fet, de forma silenciosa, els habitants que van conviut amb l'espai, han creat una espècie d'ecosistema propi.

(Fig. 7) Fotografia del cobert sud.

CAL MET NATRUS

Cal Met Natrus forma part d'un passeig que cada cap de setmana, pratencs i barcelonins s'animen a transitar fent esport, passejant o fotografiant l'arribada d'avions. La masia es troba encaixada entre la nova llera del riu Llobregat, modificada per acollir la remodelació de la zona portuària, les instal·lacions del recinte de l'aeroport del Prat- Barcelona, ampliat fa només una dècada i el mar. La casa rural, els seus conreus i el Parc Agrari col·lisionen amb la ciutat, que amenaça a engolir-los.

Poc a poc, els camps i les seves masies han anat desapareixent. L'agricultura del delta del Llobregat, s'ha anat substituint per indústries i infraestructures més rendibles, destinades a oferir serveis i productes a Barcelona i les seves rodalies. Sovint es reivindica la vida rural i es vol conservar l'agricultura i ramaderia que encara queden al Delta. De fet, des del 1998, el Consell Comarcal del Baix Llobregat va crear el Parc Agrari amb la intenció de preservar la subsistència d'aquest sector i evitar que la terra es reconverteixi en indústries o grans naus.

La masia és un vestigi i un emblema d'aquesta forma de vida. Tal i com diu Desideri Díez *"la masia emergeix com a testimoni sòlid i memòria d'un món irrepetible i íntim que encara reconeixem com a nostre i en el qual encara ens reconeixem com a poble"* (Díez, 1989). Cal Met Natrus també conté aquests rastres.

(Fig. 8) Pas d'un avió per sobre de la casa aterrant

Tot i el seu estat de degradació, l'estructura i la distribució de la casa ens indiquen quin era el tipus de vida que feien els seus habitants.

A la planta baixa, a la nau de més a la dreta (1), hi havia l'estable, de fet encara s'hi conserva la menjadora i a l'exterior l'abeurador. La nau central (2) actua com a rebedor, en ell hi ha la porta principal, de dues fulles. L'espai dóna accés a la cuina, l'estable i la zona de darrera de la casa, que acull dues habitacions i la comuna (3).

La nau de l'esquerra (4) conté la cuina, on destaca una gran llar de foc i un forn (5). A la planta superior, s'hi situen les habitacions (6), distribuïdes per una gran sala (7).

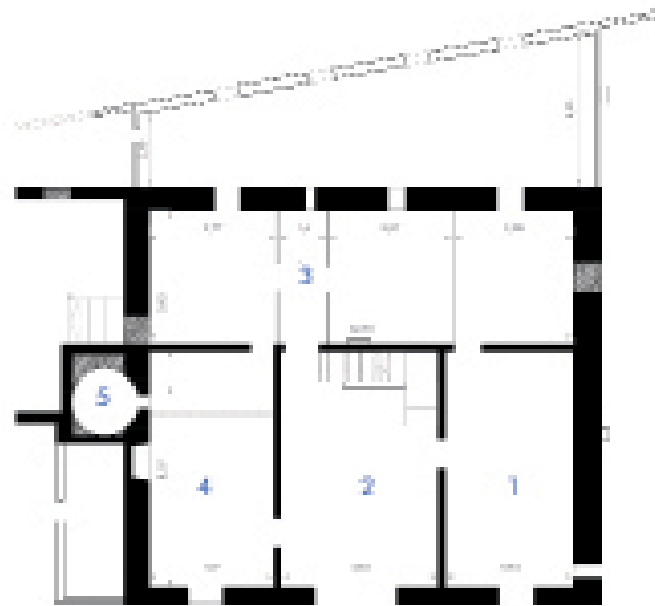
Tenint en compte la planta, és evident que els habitants de l'espai es dedicaven a l'agricultura i utilitzaven la força animal per cultivar més fàcilment la terra. M'imagino que el lloc on feien més vida, a causa de les seves dimensions, era la cuina, al voltant de la gran llar de foc.

Segons els arxius municipals (Ajuntament del Prat del Llobregat, 2002), la masia data del 1840 però probablement ja hi havia una petita edificació que es va reconvertir en un magatzem.

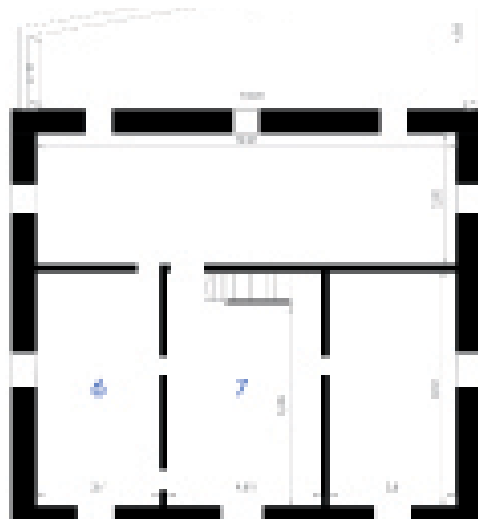
Cal Met Natrus no va ser projectada en plànols tal i com avui en dia la coneixem. El cos de la masia principal se li van anar sumant annexes, magatzems...en funció de les necessitats dels seus habitants, els avenços tecnològics i el seu nivell econòmic. Aquest fet es pot veure gràcies als materials amb que estàn fetes

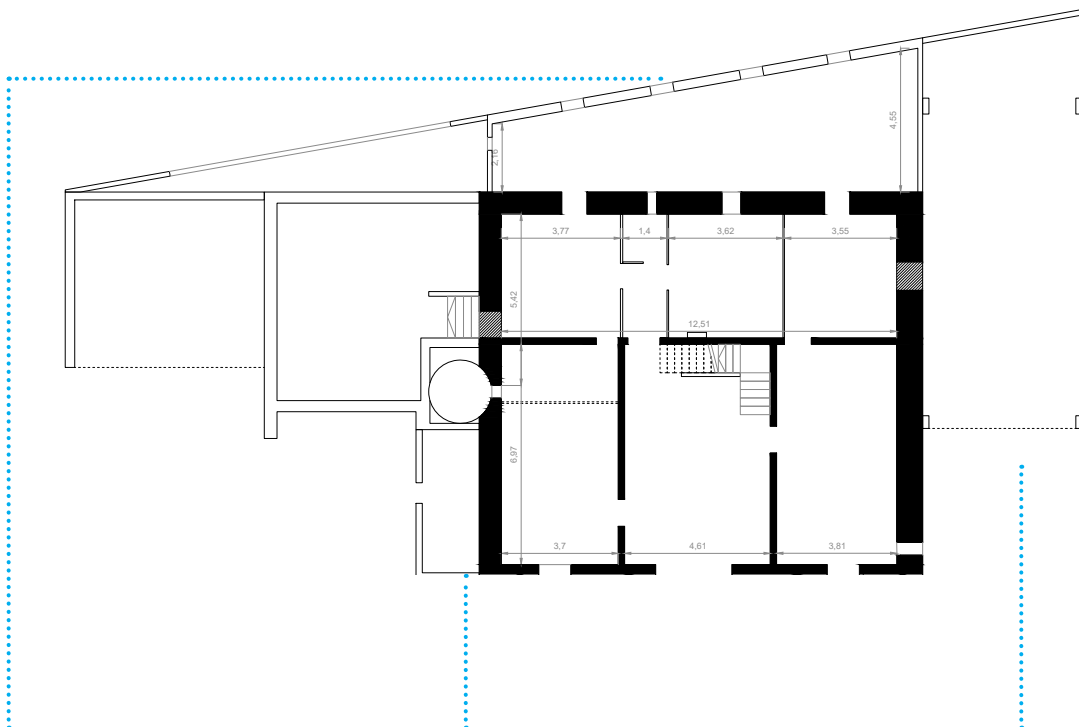
(Fig. 9) Detall barana de la terrassa que dona al camí, corresponent a una de les últimes ampliacions. (Fig. 10) Plànols de la casa, planta baixa, planta superior i annexes. Escala 1/100.

Floor 1st floor

Floor 2nd floor

Pag. anterior, d'esquerra a dreta:
 (Fig. 11) Fotografia del portxo del costat de l'entrada/ (Fig. 12) Imatge de part de la casa original i el safreig, actualment un magatzem/ (Fig. 13) Segon cobert / (fig. 14) Detall del mur que separa el porxo del costat de l'entrada i l'antiga casa.

les diferents parts de la casa. La primera casa, de petites dimensions, està feta amb pedra. Posteriorment, es va reconvertir en un magatzem i acollia part del forn. En els seus murs, s'hi van recolzar la casa principal i un porxo.

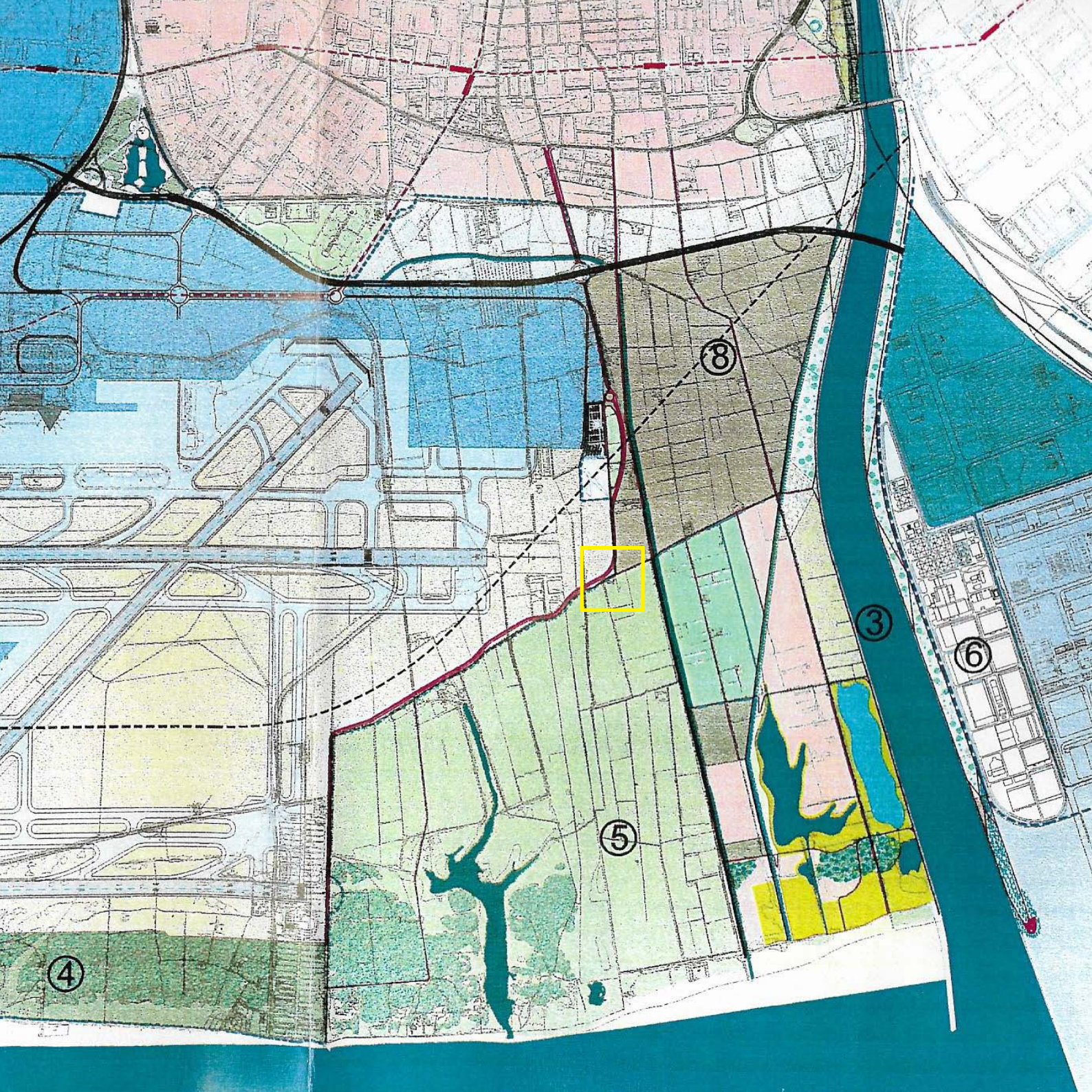
La masia també es va ampliar, fent-hi un segon porxo i un safreig . La darrera modificació va ser la terrassa que dona al Camí Reial de València, que actualment és a tocar de la carretera B-203.

Una característica de les masies és la capacitat que tenia l'espai per adaptar-se als qui l'habitaven. Al estar en llocs, més o menys aïllats, no estaven encorsetades per carreteres o edificis que limitessin el seu creixement, els masos s'anaven modelant.

Segurament l'abandonament de Cal Met Natrus respon a una necessitat més dels seus habitants. L'aeronàutica va envair el món rural. El 1968, coincidint amb una de les ampliacions més importants de l'aeroport, la casa es va deshabitar, encara que quan realment va quedar directament afectada va ser el 2003.

Arrel de l'ampliació d'una de les pistes, la trajectòria dels avions coincideix amb la casa i s'ha convertit en la prolongació aèria de la pista d'aterratge. De fet, les normes urbanístiques del Pla General Metropolità qualifiquen el sòl com a rústic protegit de valor agrícola del Parc Agrari (24a) amb Servituds Aeronàutiques (Generalitat de Catalunya, 2015).

A part dels sorolls, actualment tota la zona que envolta les pistes de l'aeroport, de forma implícita, està amenaçada per una possible expropiació. Fàcilment, en una futura ampliació de la infraestructura la casa pot quedar afectada per les pistes. De fet, tal i com es pot observar a la revista "DELTA LLOBREGAT" (Martínez, 2000) la casa vas estar molt a aprop de l'enderroc a causa de la construcció de la tercera pista.

Tot i així, jo sempre hi he vist una contradicció. Moltes de les cases afectades que es van haver d'enderrocar, estaven recollides, igual que Cal Met Natrus, dintre del catàleg de patrimoni arquitectònic a conservar del Prat del Llobregat. D'alguna manera, la ciutat i especialment el districte de l'Albufera, a causa de la importància de l'aeroport s'està veient obligat a destruir part del seu propi patrimoni. Un exemple molt clar és el cas de la Granja de la Ricarda, que a arrel de la última ampliació va ser traslladada i reconstruïda fora del recinte aeroportuari.

(Fig. 15) Plànol de la zona / (Fig. 16).Article revista Delta Llobregat, 2000. / (Fig. 17) Imatge aèria de la zona de l'aeroport, marcat en groc on està la casa.

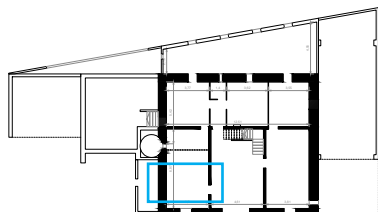

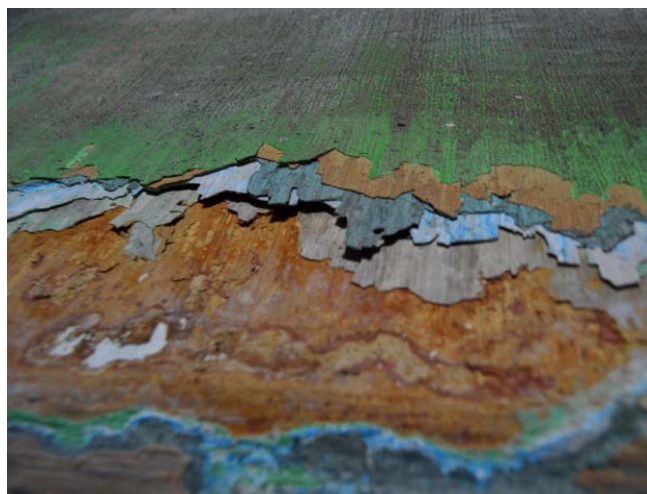
PROPOSTA

La meua visió de Cal Met Natrus parteix d'un relat buit, o si més no, s'escapa de la relació que acostumem a tenir amb els espais. Mai hi he viscut i tampoc conec a ningú que l'hagi habitat i que em pugui fer reviure l'espai a partir d'històries o anècdotes. Només em puc imaginar el dia a dia dels qui hi van viure a partir de petits detalls o rastres que hi van deixar. Només he conegut la casa en ruïnes, la imatge i els rècords que en tinc són els d'una casa abandonada amb la que no sé sap que s'ha de fer. Des de ben petita he anat veient el seu procés de descomposició.

La masia s'ha anat enfonsant a causa de la nostra actitud apàtica justificada pel seu context. Crec que la relació que hem establert amb l'espai és la d'una contradicció. L'incansable debat de si era convenient mantenir la casa o, si per el contrari, finalment havíem d'acceptar que cauria. En tot aquest procés, sempre hi ha hagut un sentiment de culpabilitat, com si nosaltres fóssim els responsables de vetllar-la i que no haguéssim estat capaços de sobreposar-nos als obstacles que ens hem anat trobant per tal d'anar evitant la seva caiguda. Tot i ser plenament conscients de que el progressiu ensorrament de la casa era gairebé inevitable, i que gran part dels masos han anat desapareixent, el sentiment de no haver complert és molt present.

(Fig. 18) Vista de la cuina des de l'entrada de la nau central

Al 2014, la família va prendre la decisió de renovar la teulada per evitar que la masia caigués definitivament. L'objectiu de l'obra era mantenir la possibilitat de que l'espai perdurés. L'absència del sostre facilitava encara més la degradació de l'edifici. L'execució de l'obra permetia prorrogar, una mica més, la vida de l'espai amb l'esperança d'arribar a trobar-li un nou sentit.

El meu projecte pretén treballar amb aquesta probabilitat. La idea, potser utòpica, de voler preservar l'espai a l'espera de trobar-li una nova funció a l'edifici, o que els avions, un dia, decideixin deixar de sobrevolar-la. Necessito conservar la casa, no només per utilitzar-la en un futur, si no perquè també es conservin els rastres que conté l'edificació, la seva estructura i els petits detalls que encara hi ha a l'espai. L'acció d'“Embolicar la runa”, crec, que reflecteix el llimb en el que es troba Cal Met Natrus. L'espai està en un període de transició, es debat entre la rendició, a favor del progrés, o la possibilitat de renéixer.

Emblem allò que, en un trajecte o un procés de transició, és important i volem conservar. Embolicar la runa implica resignificar el seu valor, equiparant-la a allò que ens és imprescindible i volem protegir. Se li dona una esperança a la pròpia masia, que com si es tractés d'una mudança, es prepara, a mida que van caient els seus elements estructurals, per traslladar-se a un destí que encara no coneix, o espera, protegida, a tornar a prendre sentit.

Escullo treballar amb la runa perquè per mi és l'element emblemàtic de la casa. L'únic mobiliari que n'he conegut, nu de

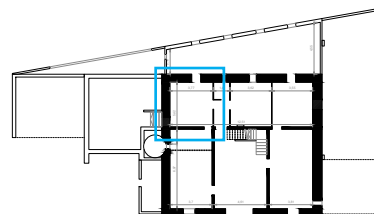
D'esquerra a dret: (Fig. 19) Restes de l'interruptor de la llum/ (Fig. 20) Ceràmica situada a la cuina/ (Fig.21) Pintura que decora la nau cental/ (Fig. 22) Capes de pintura que es veuen a la cuina/ (Fig. 23) Ganxo i peça ceràmica situada a l'estable que aguantava el cablejat electric.-

rastres dels antics habitants, ha sigut la runa que anava creixent. D'alguna manera és la prova de que l'espai té data de caducitat, es converteix en el negatiu de la masia que evidencia el deteriorament i la necessitat de protegir-la.

A vegades, nombro la casa com "la gran desconeguda" és un espai que vaig descobrir molt a poc a poc. L'acció de guardar la runa, també m'obliga a anar coneixent aspectes que no sabia, com la diferència de materials que hi ha en funció de la època en que es va construir, les capes de pintura com si fossin estrats o la instal·lació elèctrica. És com si fes una recollida de petits rastres estructurals que m'ajuden a imaginar com era l'espai en un passat.

Si repasso l'obra que he anat desenvolupant aquest darrers anys veig que li dono molta importància a la relació que establim amb l'espai. M'interessa què ens transmet, el que ens recorda o com es va transformant en funció de la llum que hi incideix i com el representem. Què considerem que es significatiu dintre de l'espai i, per tant, el defineix, i què decidim passar per alt. Tal i com he dit, per a mi, la runa és un símbol que defineix l'estat actual de la casa.

Els plànols t'indiquen la seva distribució, però la runa en canvi remet a un espai en destrucció i, a més a més, t'informa de quins materials el componen, quins colors hi predominen i crec que t'acosten més a la seva realitat. La runa podria representar, perfectament, la sensació que es té quan s'accedeix a la casa, fins i tot, conté la seva olor.

(Fig. 24) Fotografia de la runa que s'està caient a la habitació de radera de la cuina. És una de les parts de la casa que està més danyada perquè està desprotegida.

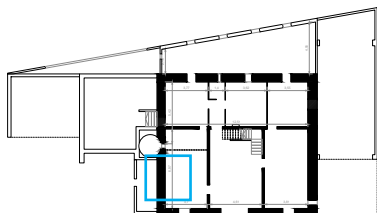

(Fig. 25) Olivia Parker, Moonsnails. 1878-83.

Per exemple, Olivia Parker (Fig. 25) guarda i classifica els objectes trobats per explicar un espai, com si d'una actuació arqueològica es tractés. Donar importància i classificar la runa també seria una acció similar. Les restes donen pistes de l'espai, i si en un futur s'arreglés, també actuarien com a testimoni d'aquesta etapa.

Resguardar la runa dintre de la pròpia casa significa recuperar la seva funcionalitat. Per primera vegada des de fa molt temps, s'utilitza el mobiliari on s'acostumaven a guardar les copes, els plats o els coberts dels qui hi vivien, que poc deurien imaginar l'actual estat de l'espai. El mobiliari torna a prendre sentit i s'insinua, als visitants, que la casa no s'ha oblidat.

L'acció és anunciar que, a pesar de l'estat de ruïna, encara no hem renunciat a l'espai. Procurem que hi hagi una llavor, que mantingui la flama viva de la masia, amb l'esperança que un dia germini i que l'amenaça de l'expropiació, poc a poc es vagi esvaint. Mentre Cal Met Natrus lluita contra el pas del temps.

(Fig. 26) Imatge d'un armari que, la cuina, encara conserva.

PROCEDIMENT

El primer pas per començar a embalar és destriar què considero runa, i què, en canvi, forma part dels rastres que es van deixar els antics habitants. Per a mi, és important que la peça que embolico sigui un dels elements estructurals de la casa. Aquells, que el fet que estiguin a terra implica que la casa està en procés de descomposició i, per tant, hi ha una necessitat de protegir.

S'ha de tenir en compte que la teulada de la casa es va arreglar al 2014. La part que actualment està danyada és el sostre que separa la planta baixa amb el primer pis. Durant les obres, es va netejar la casa, pel que la runa amb la que treballo és la que s'ha anat acumulant des d'aleshores.

Els elements estructurals que he trobat són totxos de diferent tipologia, rajoles del pis de dalt, teules que no es van enretirar quan es va construir la nova teulada, les bigues emmagatzemades en un dels porxos, trossets de vidre que han caigut de les finestres, i guix de les parets amb les diferents capes de pintures que havien decorat les estances. L'armari on he guardat els paquets és a la cuina i té unes dimensions de 110x 90x 120 centímetres, raó per la qual no he pogut encabir alguns elements.

Una de les fases més rellevants del projecte ha sigut el moment d'embolicar la runa. Per mi, era important que l'acció es desenvolupés en el seu entorn, com si es tractés d'una mudança que encara no sap quin és el seu destí. L'acció la vaig realitzar aju-

(Fig. 27) Fotografia de com vaig començar a embolicar la runa.

dada per membres de la família. Crec que és important perquè, tal i com he pogut anar comprovant amb aquest projecte, no sóc la única que te aquesta relació amb l'espai. La majoria dels membres de la família també tenen la necessitat de protegir l'espai.

Hem embolicat la runa amb paper del període en que va ser deshabitada la residència. Aquest tipus de paper sempre l'hem utilitzat a casa per protegir objectes. He intentat empaquetar-los com si els guardés per transportar-los. De forma àgil, però procurant que els cantons quedin protegits, fins i tot, que hi sobrés paper per tal de que fes de coixí.

(Fig. 28) Pag. anterior: Composició d'alguns dels elements embolicats.

(Fig. 29) Images de l'espai de treball, exterior de la casa. (Fig. 30) Runa preparada per embolicar (Fig. 31/ 32) Procediment de com anavem embolicant els diferents elements de la casa.

(Fig. 33) Espai de treball (Fig. 34) Runa embolicada preparada per resguardar (Fig. 35/ 36) Espai entorn de la zona de treball.

CONCLUSIONS

Cadascú estableix una relació diferent amb els espais que l'envolten. Segurament, si aquest projecte l'hagués deesenvolupat un dels àntics habitants de la casa o un veí del Prat que passa diàriament per davant de la masia hauria definit l'espai de forma molt diferent.

En un inici afirmava rotundament que per mi Cal Met Natrus no tenia cap significat, encara que, contradictoriament, en volia fer un treball. És cert que en ella no hi tinc gairebé records, és una casa que encara avui en dia desconec i on no m'hi quedaria a dormir. Per mi no és un habitatge, de fet, em costa, sentir-m'hi comòda, però al mateix temps, me'n sento responsable.

Durant un llarg període no hi vam entrar. Vam decidir oblidar-nos-en per evitar veure la seva caiguda. Ens vam negar la realitat, davant l'impotència de no poder fer-hi res. Potser el projecte parla de les coses que no volem veure. Les causes perdudes que ens fan sentir petits, com la casa al costat del gran Aeropot del Prat- Barcelona o el pas del temps.

Embalar la runa, de forma naïf, intenta lluitar contra allò que és superior, amb l'esperança que un dia tot pugui canviar.

Per mi, el projecte és una disculpa a Cal Met Natrus per haver-la oblidat.

BIBLIOGRAFIA

FONTS CITADES

(Fonts organitzades per ordre d'aparició)

RIERA, Ignasi. L'art de fotografiar la memòria col·lectiva. Ajuntament del Prat del Llobregat i regidoria de cultura. Masies del Prat del Llobregat. Fotografies de Colita. Prat del Llobregat, 1989. p. 19-20.

SIMMEL, Georg. Las Ruinas, Filosofía del paisaje. Madrid: ed. Casimiro, 2013. ISBN 9788415715122

SMITHSON, Robert. Un recorrido por los monumentos de Passaic. Barcelona: Editorial Gustavo Gili, 2006. ISBN 84-252-2053

CCCB. Post-it city. Ciudades ocasionales.(en línia). Barcelona: Centre de Cultura Contemporània de Barcelona, març del 2008. (consulta: 2 de maig del 2017). Disponible a: <http://www.cccb.org/es/exposiciones/ficha/post-it-city-ciudades-ocasionales/16445>

DÍEZ, Desideri. La masia catalana. Ajuntament del Prat del Llobregat i regidoria de cultura. Masies del Prat del Llobregat. Fotografies de Colita. Prat del Llobregat, 1989. p.27- 34.

Ajuntament del Prat del Llobregat. Març del 2002. Catàleg de patrimoni arquitectònic. AMR.05. Fitxa. 46. Districte de l'Albufera 0390. Plà especial per a la protecció del patrimoni arquitectònic del Prat del Llobregat.

Generalitat de Catalunya. Departament de Territori i sostenibilitat. Setembre del 2015. D.O.G.C. Normativa del plà especial de protecció i millora del Parc Agrari del Baix Llobregat.

MARTÍNEZ, Javier. L'nunci d'expropiacions per les obres de l'aeroport agafa molt propietaris per sorpresa. DELTA LLOBREGAT, 30 dies. 2000, vol. 241, p. 14.

FONTS CONSULTADES

(Classificació de les fonts següents, dividida en bibliografia i webgrafia, ordenada alfabeticament)

Bibliografia:

AAVV. Masies del Prat. Fotografies de Colita. Ajuntament del Prat del Llobregat i regidoria de cultura. Prat del Llobregat, 1989. ISBN 84874860022

AAVV. OTEIZA. La desocupación del espacio. Fundació Catalunya La Pedrera i Fundación museo Jorge Oteiza. Barcelona: Ed. Fundació Catalunya-La Pedrera, 2016. ISBN 9788492721528

Ajuntament del Prat del Llobregat. Març del 2002. Catàleg de patrimoni arquitectònic. AMR.05. Fitxa. 46. Districte de l'Albufera 0390. Plà especial per a la protecció del patrimoni arquitectònic del Prat del Llobregat.

AUGÉ, Marc. Los no lugares, espacios de anonimato. Barcelona: Ed. Gedisa ,2000. ISBN 8474324599

BOSSLET, Eberhard. Eberhard Bosslet: Obras en España: 1982-2012: Islas Canarias y península. Tenerife Espacio de las artes. Berlin, Material& Wirkung, 2014. ISBN 9783938370551

CARERI, Francesco. Walkscapes. Sabadell: Editorial Gustavo Gili, 2009. ISBN 9788425218415

MARCHAN-BESABÉ, J. Guillermo. Robert Smithson en el camino de Prometeo. (pensamiento), (palabra) y obra. Diciembre de 2014, vol.12, núm. 12,pag. 40-51

TOMÀS, Norbert. Escenofrafies de l'oblit. Menorca: Ed. Norbert Foto, 2008. ISBN 0927352

Webgrafia:

AENA. Historia, acerca del aeropuerto. Aena. (en linia). Barcelona. Consultat: 16 de maig del 2017. Disponible: aena.es/es/aeropuerto-barcelona/historia.html

Ajuntament del Prat del Llobregat. Catàleg de patrimoni arquitectònic. AMR.05. Fitxa. 46. Patrimoni cultural. Disponible a: elprat.cat/sites/default/files/amr_05.pdf

ESPANYA. Ordenança del Parc Agrari del Baix Llobregat. Butlletí Oficial de la província de Barcelona, 31 de maig del 2011,

núm. XXX, p. 25 Disponible a: ido.diba.cat/normativa_lo-cal/378901/ordenanca-dusos-i-construccions-del-parc-agrari-del-baix-llobregat

GRAS CRUZ, Irene. "Los no lugares: Carlos Bravo y agustín Serisuelo". Irene Gras Cruz. Bloc de Irene Gras Cruz. 10 de març del 2013. Blog. Consultat: 2 de maig del 2017. Disponible a: <https://irenegrascruz.com/2013/10/03/los-no-lugares/>

HISPANO, Andrés. Detropía. La Vanguardia.(en línia) 11 de decembre del 2013. Consultat: 2 de maig del 2017. Disponible a: <http://www.lavanguardia.com/cultura/20131211/54396050959/detropia.html>

MACBA. Arquitectura forense. Hacia un estética investigativa (en linia). Barcelona: Museu d'Art Contemporani de Barcelona, abril del 2017. Consultat: 2 d'abril del 2017. Disponible a: macba.cat/es/arquitectura-forense-seminario

MARCHAN-BESABÉ, J. Guillermo. Robert Smithson en el camino de Prometeo. (pensamiento), (palabra) y obra. Desembre de 2014, vol.12, núm. 12,pag. 40-51

PARKER, Olivia. (pagina web de l'artista). Olivia Parker photographs. (el linia). Conultat: 25 de maig del 2017. Disponible a: oliviaparker.com

SERISUELO, Agustín. (página web de l'artista). Agustín Serisuelo. (en linia). Consultat: 2 de maig del 2017. Disponible a: agustinsolis.com

tinserisuelo.com

SMITHSON, Robert. (pagina web de l'artista). Robert Smithson (en linia). Consulta: 6 de maig del 2017. Disponible: roberts-mithson.com

AGRAÏMENTS

No podia acabar aquest treball sense agraïr-li al Juancho Pacheco la seva paciència, la capacitat de saber escoltar i intentar entendre projectes que ni tan sols jo entenia. També el suport de l'Edu, amb el qui hem compartit els dubtes i nervis del Treball Final de Grau.

Per una altra banda, també vull donar les gràcies a l'Anna, pels plànols de la casa, i a la meva família que sempre recolzen els meus projectes, especialment a la Marina, amb qui fem volar coloms.

